

Ansvar for innbetaling av overkurs

Artikkelen er forfattet av:

Advokat (H)
Kåre I. Moljord
Arntzen de Besche advokattfirma
Han er leder av avdelingen for
tvisteløsning og prosedyre.

Det objektive ansvaret for innbetaling av aksjeinnskudd omfatter nå også overkurs, og ikke kun den formelle aksjekapitalen.

Spørsmålet om det objektive ansvaret etter aksjeloven § 2-19 første ledd omfatter ikke bare aksjenes pålydende, men også overkurs, har vært uavklart. Ordlyden talte for at overkurs ikke var omfattet. Forarbeidene var uklare og reelle hensyn trakk i ulike retninger. Så vidt vites foreligger ikke rettspraksis. De fleste som hadde uttalt seg i teorien, mente at ordlyden utelukket ansvar for overkurs¹. I min artikkel i Revisjon og Regnskap i 2006 anmodet jeg om at lovgiver foretok en høyst nødvendig avklaring «snarest mulig». Avklaringen kom først ved lov nr. 63 av 16. desember 2011². Bestemmelsen lyder nå slik:

«Styrets medlemmer og revisor eller finansinstitusjon som har gitt bekreftelse etter § 2-18 annet ledd, er solidarisk ansvarlig for det som måtte mangle av aksjeinnskudd³ som i meldingen til Foretaksregisteret er oppgitt og bekreftet innbetalt eller gjort opp på annen måte.»

Bakgrunn

Bakgrunnen for endringen i § 2-19 første ledd på dette punktet var at departementet hadde foreslått at § 2-18 annet ledd ble endret slik at også «finansinstitusjon» kunne avgi bekreftelse om innbetaling av aksjeinnskudd i penger. I forarbeidene⁴ til endringen i § 2-18 heter det følgende:

«Departementet har også merket seg bekymringer for at den foreslåtte regelen kan bli vanskelig å praktisere når selskapet disponerer over midlene før registreringen, for eksempel for å dekke stiftelsesutgiftene. Departementet vil bemerke at det som skal bekreftes, er at «selskapet har mottatt aksjeinnskuddene». Finansinstitusjonen skal ikke bekrefte at innskuddene er på konto ved registreringen. Endringen vil utvide subjektene som kan bekrefte aksjeinnskuddene til å omfatte finansinstitusjoner, men gjør ellers ingen endringer i hva som skal bekreftes eller i ansvaret som er knyttet til den bekreftelsen som avgis».

Om endringen

Dette er korrekt da § 2-18 benyttet og benytter uttrykket «aksjeinnskudd», som omfatter også overkurs. Om endringen i § 2-19 annet ledd heter det⁵ derimot følgende:

«I forbindelse med endringen av § 2-19 første ledd første punktum foreslås det å benytte anledningen til å rette en inkurie. Etter § 2-18 annet ledd skal det i meldingen til Foretaksregisteret opplyses om at selskapet har «mottatt aksjeinnskuddene». Dette omfatter aksjekapital og overkurs. Ansvarsregelen i § 2-19 første ledd knytter seg på den annen side til det som måtte mangle av den «aksjekapital» som er meldt og bekreftet innbetalt. Det er vanskelig å se noen grunn til at ansvarsregelen ikke skal omfatte også manglende innbetalt overkurs, og det foreslås at § 2-19 første ledd første punktum endres til å gjelde

«aksjeinnskudd» i samsvar med regelen i § 2-18 annet ledd.»

Jeg nevner tre grunner. For det første skal det i meldingen til Foretaksregisteret **ikke** opplyses noe om størrelsen eller innbetalingen av overkurs. For det annet gir «innbetaling av overkurs ikke noen **legitimasjonsvirkning** gjennom innhenting av firmaattest i foretaksregisteret», som Hirsch meget treffende konstaterer.⁶ For det tredje kan det strenge objektive ansvaret uten krav om påvisning av tap og årsakssammenheng med en viss rett hevdes å overføre **for meget ansvar** på revisor i forhold til en kreditor som ikke har innrettet seg etter annet enn aksjekapitalen, slik den fremgår av Foretaksregisteret. Når dette er sagt, ønsker jeg likevel en lenge etterlengtet avklaring velkommen.

Departementet omtaler endringen som en rettelse av en tidligere «inkurie». Endringen vil etter overgangsreglene likevel bare «få anvendelse for bekreftelser som avgis etter lovens ikrafttredelse», dvs. 1. januar 2012. Jeg oppfatter dette som en klargjøring av at bestemmelsen tidligere ikke omfattet overkurs.

ANSVAR: Det objektive ansvaret for innbetaling av aksjeinnskudd omfatter nå også overkurs.

¹ Se f.eks. Revisjon og Regnskap 7/2001 s. 86, (Hirsch og Bergh), 5/2006 s. 37 (Hirsch), 6/2006 s. 43 (Moljord), 8/2009 s. 13 (Berge og Røsås), Nordisk Tidsskrift for Selskapsrett 1/2007 s. 55 (Birkeland) og Tidsskrift for Forretningsjus 2/1999 s. 151 (Perland), Andenæs s. 118 og Aarbakke mfl. s. 160.

² Lovendringen trådte i kraft 1. januar 2012.

³ Kursivert her. Tidligere ble uttrykket «aksjekapital» benyttet.

⁴ Prop.148 L (2010-2011) s. 26.

⁵ Prop. 148 L (2010-2011) s. 28.

⁶ Revisjon og Regnskap 5/2006 s. 41.

oppdragsavtale
lovpålagte krav **internkontroll**
regnskap ajour fremdriftslogg
avstemminger **kunde** mva innsendt
oppdragsstyring lønnskjøring
bilag mottatt **risikostyring**
god regnskapsførerskikk årsoppgave
kvalitetskontroll

Du trenger ikke huske alt så lenge du vet hvor du har svaret

Få full kontroll med Sticos Regnskapsmetodikk

Du får en strukturert oppfølging av frister og plikter, samtidig som de lovpålagte krav blir ivaretatt. Enkelt, trygt og effektivt for deg – og for kundene!

Se www.sticos.no eller ring 07356 for mer info.

sticos
gjør jobben lettere